

ประกาศกรมวิชาการเกษตร
เรื่อง มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ

กรมวิชาการเกษตร ตระหนักถึงความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งเสริมธรรมาภิบาล โดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน เป็นหลักสำคัญขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของการพัฒนาประเทศ ที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จึงได้ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานของกรมวิชาการเกษตร จำนวน ๖ ด้านได้แก่ ด้านความโปร่งใส ด้านความพร้อมรับผิด ด้านความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ ด้านวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร ด้านคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน และด้านการสื่อสาร ภายในหน่วยงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นไปตามเจตจำนงดังกล่าวและให้เกิดการตรวจสอบ การใช้ดุลพินิจ กรมวิชาการเกษตรจึงกำหนดมาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใส และป้องกันการทุจริต ตลอดจนใช้เป็นแนวทางปฏิบัติแก่ผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. ให้ทุกหน่วยงานปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ และจัดให้มีคู่มือ การปฏิบัติงานหรือหลักเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติงานที่แสดงถึงกระบวนการ ขั้นตอน ระยะเวลา การปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เพื่อเป็นกรอบการปฏิบัติงานอันจะนำมาสู่การลดการใช้ดุลพินิจของผู้ปฏิบัติงาน

๒. ให้บุคลากรในสังกัดกรมวิชาการเกษตร ปฏิบัติงานตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามภารกิจของหน่วยงาน ให้เป็นมาตรฐานหรือแนวทางในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อลด การใช้ดุลพินิจ

๓. ให้ผู้บังคับบัญชาต้องมีมาตรการป้องกันแก้ไขปัญหา และส่งเสริมการตรวจสอบการใช้ ดุลพินิจ ดังนี้

๓.๑. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต กำกับดูแล และติดตามการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ดุลพินิจ ของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง หลักเกณฑ์อื่นใดที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติงาน เช่น คู่มือการปฏิบัติงานหรือหลักเกณฑ์มาตรฐานของการปฏิบัติงาน บนพื้นฐานความสุจริต เป็นธรรม รับผิดชอบ ถูกต้องชอบธรรม ยอมรับนับถือ และโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน การปฏิบัติงาน

๓.๒. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นต้องให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลการปฏิบัติ ตามคู่มือการปฏิบัติงาน กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง หลักเกณฑ์อื่นใดที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติงานของกรมวิชาการเกษตร

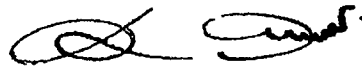
๓.๓. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นต้องสื่อสารถึงความสำคัญและแนวทางการดำเนินการ ตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของกรมวิชาการเกษตร

๔. ให้ทุกหน่วยงานนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบฐานข้อมูลมาใช้ในการจัดเก็บ และประมวลผลข้อมูลอย่างเป็นระบบและสะดวกในการสืบค้น เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน

๕. ให้มีการทบทวน ปรับปรุง แก้ไข คู่มือการปฏิบัติงานหรือหลักเกณฑ์มาตรฐาน การปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นมาตรฐาน ถูกต้อง และทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๖. ให้ผู้ปฏิบัติงานรายงานผลการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง หลักเกณฑ์อื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน หรือไม่เป็นไปตาม คู่มือการปฏิบัติงานหรือหลักเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติงาน ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ เพื่อให้ส่วนงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินการหาข้อเท็จจริง วิเคราะห์ เสนอแนวทางแก้ไขปัญหา และป้องกันต่อผู้บังคับบัญชา

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ (เพิ่มเติม)

ตามประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ กรมวิชาการเกษตรได้กำหนดมาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ตลอดจนใช้เป็นแนวทางปฏิบัติแก่ผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน นั้น

เพื่อให้มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจเป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติในการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ที่ชัดเจนและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น กรมวิชาการเกษตรจึงกำหนดแนวปฏิบัติเป็นมาตรการเพื่อตรวจสอบการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ (เพิ่มเติม) ดังนี้

๑. ในประกาศนี้

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง การรับจดทะเบียน และให้หมายความรวมถึงการดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

๑.๑ การสั่งรับหรือไม่รับคำเสนอขอยาย รับจ้าง แลกเปลี่ยน ให้เช่า ซื้อเช่า ให้สิทธิประโยชน์

๑.๒ การอนุมัติสั่งซื้อ จ้าง แลกเปลี่ยน เช่า ขาย ให้เช่า หรือให้สิทธิประโยชน์

๑.๓ การสั่งยกเลิกกระบวนการพิจารณาคำเสนอหรือการดำเนินการอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

๑.๔ การสั่งให้เป็นผู้ทำงาน

๑.๕ การให้หรือไม่ให้ทุนการศึกษา

“ดุลพินิจ” หมายความว่า การที่กฎหมายให้อำนาจตัดสินใจอย่างอิสระที่จะเลือกกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือกระทำการไปในทางใดทางหนึ่งในกรณีที่กฎหมายให้ทางเลือกหลายทาง ซึ่งหากเลือกกระทำการไปโดยมีเหตุผลอันสมควรแล้ว ก็ล้วนเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ถ้ากฎหมายกำหนดให้มีทางเลือกที่ชอบด้วยกฎหมายเพียงทางเดียว ย่อมถือไม่ได้ว่ามีดุลพินิจ แต่เป็นกรณีที่ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้

๒. การใช้ดุลพินิจสั่งการในการปฏิบัติหน้าที่ให้ทำเป็นหนังสือ และต้องจัดให้มีเหตุผลและมีสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ

๒.๒ ข้อกฎหมายที่อ้างอิง (ถ้ามี)

๒.๓ ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ

๓. การใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจอนุญาต อนุมัติ หรือสั่งการในเรื่องใด ของผู้บริหารทุกระดับ หรือเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในกรมวิชาการเกษตร ให้ใช้ดุลพินิจเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์อื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจในเรื่องนั้นๆ โดยต้องมีเหตุผลตามข้อ ๒ อย่างเพียงพอ ซึ่งผู้ใช้อดุลพินิจต้องพิจารณาตัดสินใจว่ากฎหมายได้กำหนดให้ใช้ดุลพินิจได้เพียงประการเดียว หรือหลายประการ ซึ่งการจะใช้ดุลพินิจไปในทางใดต้องมีเหตุผลที่ถูกต้อง เป็นธรรม สามารถตรวจสอบได้ และพร้อมยอมรับผิดในทุกกรณี

๔. ในกรณีที่เจ้าหน้าที่จะต้องใช้ดุลพินิจในการที่จะเลือกสั่งการ หรือเลือกไม่สั่งการ ให้พิจารณาว่ามีกฎหมายบังคับให้เจ้าหน้าที่ต้องทำคำสั่งทางปกครองในกรณีนั้นหรือไม่ หากไม่มีกฎหมาย บังคับไว้ เจ้าหน้าที่อาจใช้ดุลพินิจพิจารณาไม่สั่งการประการใดก็ได้ แต่หากกฎหมายบังคับหรือกำหนด ให้เจ้าหน้าที่ต้องทำคำสั่งทางปกครอง เจ้าหน้าที่จะปฏิเสธไม่ทำโดยอ้างว่ามีดุลพินิจไม่ได้

๕. ในกรณีที่กฎหมายไม่ได้กำหนดเหตุของการทำคำสั่งทางปกครองไว้ หรือกำหนดไว้กว้างๆ ให้เจ้าหน้าที่มีคำสั่งดังกล่าว โดยอาศัยเหตุใดๆ ก็ได้ตามที่เห็นสมควร เท่าที่ไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์หรือ เจตนารมณ์ของกฎหมาย

๖. การใช้ดุลพินิจสั่งการนั้น จะต้องไม่ใช่เป็นการใช้อำนาจตามอำเภอใจ หรือไม่ชอบ ด้วยเหตุผลอย่างแท้จริง

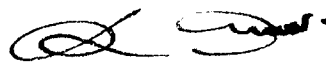
๗. งานใดที่ต้องใช้ดุลพินิจพิจารณาอนุญาต อนุมัติ หรือออกคำสั่ง หรือประกาศกฎเกณฑ์ใดๆ เป็นประจำ ให้กำหนดมาตรฐานหรือแนวทางการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นไปในทิศทาง เดียวกันและลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ด้วยความเป็นธรรมและเสมอภาคกัน

๘. ให้ทุกหน่วยงานดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาระบบงาน โดยส่งเสริมให้มีการ นำเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบฐานข้อมูลมาใช้ในการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลอย่างเป็นระบบ และสะดวกในการสืบค้น เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจและลดการใช้ดุลพินิจในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ ผู้ต้องอนุญาต อนุมัติ หรือออกคำสั่งประกอบกฎเกณฑ์ต่างๆ

๙. กำหนดจรรยาบรรณ บทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกระดับ ให้ครอบคลุมถึงการปฏิบัติงาน ตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ มาตรฐานหรือคู่มือการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด โดยยึดหลักความถูกต้อง เสมอภาค และเป็นธรรม

๑๐. กำหนดให้ฝ่ายตรวจสอบภายในดำเนินการสำรวจภายใน การวิเคราะห์และจัดการ ความเสี่ยง และการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ ครอบคลุมถึงประเด็นด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ มาตรฐานหรือคู่มือการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง การควบคุมข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ มาตรฐานหรือคู่มือการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง โดยรายงานสรุปผลต่อคณะกรรมการ ตรวจสอบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร